

BY

Common Seas

PLASTIC CLEVER SCHOOLS TOOLKIT LEERKRACHT

INHOUD

- 3   Introductie
- 4-5   Zo word je een Plastic Clever School
- 5-7   INDELING STAPPEN

8-9   STAP 1: INSPIREREN

10-11   STAP 2: ONDERZOEKEN

12-13   STAP 3: UITVOEREN

- 14-15 Extra materiaal
- 16-17 **Meer doen:** je hele school en gemeenschap betrekken
- 18-19 Over ons

HALLO!

WELKOM BIJ PLASTIC CLEVER SCHOOLS

Een 'plastic slimme' school vermindert niet alleen plastic afval, het ondersteunt jongeren om actieve wereldburgers te worden buiten de schoolmuren. Het zorgt voor praktijkervaring in het toepassen van nieuwe kennis, oefent nieuwe vaardigheden en bouwt hun vertrouwen op om mee te werken aan een toekomst zonder plastic afval.

[Klik hier om te registreren](#)

We willen leerkrachten ondersteunen bij het inspireren en ondersteunen van jonge mensen om mee het plasticprobleem op te lossen, beginnend op hun school en in hun lokale omgeving.

Plastic Clever Schools leidt jongeren door drie eenvoudige stappen: Inspireren, Onderzoeken en Uitvoeren. Elke stap zet de leerlingen in het middelpunt van de actie en geeft hen de middelen om een tastbare en positieve impact te hebben op plasticvervuiling. Door hen echte ervaringen aan te reiken waarin ze nieuwe kennis kunnen toepassen, vaardigheden kunnen oefenen en zelfvertrouwen kunnen opbouwen, worden ze actieve wereldburgers voor een toekomst zonder plastic afval.

Deze Toolkit biedt alles wat je nodig hebt om je leerlingen bij elke stap te ondersteunen en aan te moedigen, zodat ze in staat worden gesteld om veranderingen te leiden en een blijvende impact te hebben als Plastic Clever School. Op deze pagina's vind je alle essentiële middelen om het programma te voltooien, maar ook aanvullende materialen, ideeën en inspiratie om het leren te verankeren in het curriculum en de schoolgemeenschap verder te betrekken.

Op de volgende pagina's leggen we uit wat de stappen zijn en hoe het allemaal werkt, dus voor nu: bedankt en welkom aan boord!

HOE JE EEN PLASTIC CLEVER SCHOOL WORDT

Hier is je snelle gids voor het PCS-proces en ons gratis materiaal om jou en je leerlingen te ondersteunen.

VOOR JE BEGINT

Registreer je school en download de toolkits voor leerlingen en leerkrachten voor ondersteuning bij iedere stap.

Stel een team leerlingen samen om mee aan de slag te gaan

MATERIAAL

- Registratielink

JONGEREN CENTRAAL IN DE ACTIE

Je leerlingen moeten de leiding hebben tijdens dit programma. Werk samen met een groep, zoals een ecoteam, club of specifieke klas om alles in gang te zetten. Als je door een enthousiaste student gevraagd bent om mee te doen aan deze uitdaging, help hen dan om hun team uit te breiden. Zorg ervoor dat ze toegang hebben tot ons interactieve werkboek dat hen stap voor stap door het proces begeleidt. Het bevat veel nuttige informatie en links naar werkbladen om dieper in te gaan op specifieke onderwerpen, evenals nuttige tips en advies van andere jongeren die al actie hebben ondernomen.

NIVEAU 1 INSPIREREN

Leer alles over plastic en deel die informatie om het enthousiasme aan te wakkeren voor de komende opdrachten.

Verspreid de boodschap op een bijeenkomst voor de hele school, of toch zo veel mogelijk leerlingen.

Doe een opruimactie

Deel waarom het belangrijk is voor jou school om Plastic Clever te worden.

MATERIAAL

- Werkboek voor leerlingen
- Introductiepresentatie"

COMPETENCIES

- Samenwerken
- Communicatie
- Sociale vaardigheden"

GESCHATTÉ TIJD

1 - 3 lesuren

Upload je bewijsmateriaal om niveau 1 af te ronden

GEFELICITEERD
JE BENT EEN PLASTIC CLEVER SCHOOL

STAP 2 ONDERZOEKEN

Ontdek het plasticprobleem in je eigen school en maak je klaar om er iets aan te doen.

Doe een plastic scan doorheen de school.

Creëer een actieplan om afval te verminderen, beginnend bij twee probleemplastics.

MATERIAAL

- Werkboek leerlingen
- Lijst voor plastic scan"

COMPETENCIES

- Samenwerken
- Productiviteit
- Kritisch denken
- Creativiteit
- Informatiekennis"

GESCHATTÉ TIJD

2 - 3 lesuren

Upload je bewijsmateriaal om stap 2 af te ronden.

STAP 3 UITVOEREN

Lanceer een campagne om vaarwel te zeggen tegen wegwerpplastic.

Zet plannen om in actie met een campagne doorheen de hele school.

Maak foto's en video's van je proces en de veranderingen die zijn gemaakt om plastic afval te verminderen.

Zet je succes in de kijker. .

MATERIAAL

- Werkboek leerlingen

COMPETENCIES

- Leiderschap
- Flexibiliteit
- Creativiteit
- Communicatie
- Sociale vaardigheden"

GESCHATTÉ TIJD

2 - 3 lesuren

Upload je bewijsmateriaal om niveau 3 af te ronden.

SINDS HET POPULAIR WERD IN DE JAREN 1950, HEEFT PLASTIC ONZE WERELD VERANDERD.

Goedkoop, duurzaam en flexibel, het kleedt ons, houdt ons voedsel vers, redt levens door verbeterde hygiëne en heeft ons zelfs naar de ruimte gebracht! Maar onze relatie met plastic loopt uit de hand. De eigenschappen die het zo nuttig maken, maken het ook tot een groot milieu- en sociaal probleem dat de natuur, de menselijke gezondheid en de economie aantast.

[Klik hier voor meer info over plasticvervuiling](#)

OVERZICHT VAN DE STAPPEN

KERNPROCES EN ACTIVITEITEN

De volgende pagina's bevatten alle informatie en materialen die je nodig hebt om het programma te volbrengen.

"Bij elke stap identificeert dit symbool de belangrijkste activiteiten die bewezen moeten worden. Dit kan op veel verschillende manieren, bijvoorbeeld een foto of video van een actie, ingevulde werkbladen, opgeslagen resultaten van de scan, voorbeelden van werk, geschreven reflecties en meer. Upload je bewijs op [PlasticCleverSchools.co.uk](#).

STAP 1

INSPIREREN

ZO VOLBRENG JE STAP 1, INSPIREREN

Bij 'Inspireren' is het doel om te leren over plastic en die informatie te delen met klasgenoten, leerkrachten, ouders en de schoolgemeenschap.

In deze eerste fase leren leerlingen waar plastic producten vandaan komen, de verschillende soorten plastic en waarom het zo belangrijk is om beter met plastic om te gaan.

1 BEWUSTZIJN CREËREN

Gebruik het werkboek voor leerlingen om te leren waar plastic producten vandaan komen, welke soorten plastic bestaan en waarom het zo belangrijk is om beter met plastic om te gaan!

DOWNLOADS/MATERIAAL

Syllabus - étudiant p. 4

Presentatie voor inspiratiesessie

Opgenomen inspiratiesessie

2 DOE EEN OPRUIMACTIE

Doe samen met de leerlingen een opruimactie en ga op voorhand op zoek naar het juiste maateriaal (zakken, handschoenen, grijppers,...). River Cleanup kan hierbij helpen. Bij een grote opruimactie, kan je ook familie/vrienden en buurtbewoners uitnodigen om mee te doen. Je kan de leerlingen ondersteunen bij het maken van uitnodigingen en voorbereiden van de actie.

Opmerking: Als je materiaal nodig hebt, neem dan contact op met je plaatselijke gemeente - zij hebben vaak materiaal dat ze gratis uitlenen.

DOWNLOADS/MATERIAAL

Werkboek leerlingen p.5

Handleiding opruimactie

3 DEEL JE MISSIE

Help je leerlingen om hun vooruitgang te delen en vertel ons waarom ze hun school beter met plastic willen laten omgaan.

Maak een video, schrijf een artikel, een presentatie of vind een andere creatieve manier om je ervaringen te delen. Plan wat je erin wilt zetten door te vragen waarom dit onderwerp zo belangrijk voor hen is en welke impact ze denken te kunnen hebben op school en in de lokale gemeenschap.

DOWNLOADS/MATERIAAL

Werkboek leerlingen p.5

STAP 2

ONDERZOEKEN

ZO VOLBRENG JE STAP 2, ONDERRZOEKEN

Door zelf op onderzoek uit te gaan, kunnen de leerlingen ontdekken hoe het gesteld is met het gebruik van plastic op school en er zelf iets aan doen! De leerlingen leren hoe plastic in de natuur, rivieren en oceaan belandt, en de impact van plasticvervuiling op de mensheid en het milieu. Ze kunnen ook te weten komen wat een circulaire economie is en hoe die kan helpen om plastic afval te vermijden op lange termijn.

1 DOE EEN PLASTIC SCAN

We hebben een eenvoudige plastic scan gemaakt om wegwerplastic op school in kaart te brengen. Sommige van de vereiste gegevens zijn direct beschikbaar kunnen leerlingen invullen door gewoon rond te kijken. Voor sommige gegevens hebben ze input nodig van andere medewerkers, zoals het catering team, conciërge of directie.

Moedig leerlingen aan om op zoek te gaan naar informatie bij medewerkers van de school en en gegevens uit andere bronnen te verzamelen om hun zelfvertrouwen als leiders op te bouwen. Er zijn genoeg tips over hoe je gegevens verzamelt in de handleiding.

[DOWNLOADS/MATERIAAL](#)

Plastic Scan

UPLOAD BEWIJSMATERIAAL

2 MAAK EEN ACTIEPLAN

De 6 R'en

Help uw leerlingen meer te leren over de afvalhiërarchie voordat ze hun campagnes plannen om ervoor te zorgen dat ze zich richten op afvalvermindering en -preventie.

[DOWNLOADS/MATERIAAL](#)

Werkboek leerlingen p.11

Resultaten en actieplan

Ondersteun uw leerlingen om de resultaten van de plastic scan te begrijpen en na te denken over welke plastic voorwerpen ze willen aanpakken.

Welke voorwerpen hebben de grootste impact als ze worden verminderd? Welke andere factoren moeten ze in overweging nemen... Kosten voor de school? Tijd om te implementeren?

De studententoolkit bevat informatie over de 6 R'en en de principes van een circulaire economie om te ondersteunen bij het bedenken van de beste oplossingen voor jouw school.

[DOWNLOADS/MATERIAAL](#)

Onderzoek andere afvalstromen

Je leerlingen kunnen nog verder onderzoek voeren naar andere afvalbronnen, zoals plastic dat wordt meegebracht van thuis.

Leer nog meer bij:

Ontdek hoe plastic afval in de natuur, rivieren en oceaan terechtkomt, en de gevolgen die dit kan hebben.

Leer hoe een nieuwe circulaire economie kan helpen het plasticprobleem te bestrijden.

[DOWNLOADS/MATERIAAL](#)

Werkboek leerlingen p.10

Werkblad: Actieplan

UPLOAD BEWIJSMATERIAAL

STAP 3

UITVOEREN

ZO VOLBRENG JE STAP 3, UITVOEREN

Nu is het tijd voor je leerlingen om een positieve impact te creëren door middel van creatieve campagnes om je school en gemeenschap te helpen afscheid te nemen van wegwerplastic.

Je leerlingen zullen ontdekken hoe ze een verschil kunnen maken en nieuwe vaardigheden in de praktijk brengen, waarbij ze inspiratie opdoen bij jongeren en organisaties over de hele wereld.

1 LANCEER EEN CAMPAGNE OM PLASTIC AFVAL TEGEN TE GAAN

Ondersteun de campagne en leg ze vast op beeld

Campagnes van leerlingen zijn cruciaal om een Plastic Clever School te worden. Ze stimuleren jongeren om te denken en te handelen namens hun gemeenschap. Dat traint hun vaardigheden als leiders en autonome denkers.

Ondersteun en stimuleer hen bij het ontwikkelen en uitvoeren van hun campagne-ideeën om hun gemeenschap te beïnvloeden.

Help bij het identificeren van eventuele belemmeringen voor hun vooruitgang en manieren waarop ze deze kunnen overwinnen.

Help je leerlingen om ons te laten zien of te vertellen wat ze hebben bereikt met foto's, video's en geschreven reflecties van de campagne in actie.

DOWNLOADS/MATERIAAL

Werkboek leerlingen p.16 & 18

UPLOAD BEWIJSMATERIAAL

2 DEEL FOTOBEWIJS

Documenteer het proces en de resultaten

Je leerlingen moeten foto's delen van de aanpassingen die ze hebben gemaakt als onderdeel van het bewijs. Bijvoorbeeld, als je wegwerpbekers hebt ingeruild voor herbruikbare flessen in de klas, neem een foto!

Je kunt een team van Plastic Clever fotografen inzetten om alle actie vast te leggen als de campagnes in volle gang zijn. Ze moeten toegang hebben tot een schoolcamera en instructie hoe ze hem moeten gebruiken.

UPLOAD BEWIJSMATERIAAL

3 DEEL JE SUCCES

Help je leerlingen bij het maken van een presentatie om hun succes te vieren.

Zet de acties die zijn ondernomen om wegwerplastic te verminderen in de kijker met een video, fotomontage, presentatie, poster of impactmuur.

Reflecteer!

Reflectie is een belangrijk onderdeel van het proces omdat het leerlingen zal helpen om trots te zijn om wat ze hebben bereikt, de uitdagingen te herkennen en hun volgende stappen te overwegen. Welke oplossing of campagne was het meest succesvol? Hoe weten ze dat? Voor welke uitdagingen stonden ze? Konden ze die overwinnen? Zo ja, hoe? Indien niet, welke hulp zou eventueel een verschil kunnen maken? Belangrijker nog, waar zijn ze het meest trots op?

Deze laatste vraag is essentieel. Het erkennen van hun eigen prestaties helpt hen een gevoel van doelgerichtheid te ontwikkelen en versterkt hun zelfvertrouwen als actieve burgers.

DOWNLOADS/MATERIAAL

Werkboek leerlingen p.17

UPLOAD BEWIJSMATERIAAL

GEFELICITEERD

Je hebt alle essentiële stappen doorlopen om een Plastic Clever School te worden. Lees verder voor een aantal leuke ideeën om jou en je school te helpen het goede werk voort te zetten!

EXTRA MATERIAAL VOOR LEERKRACHTEN

Common Seas heeft met partners samengewerkt om een set universele leerdoelen voor oceaanplastics te maken, gebruikmakend van de basisdoelen ontwikkeld door UNESCO, het Departement Educatie (VK) en het team dat werkt voor Ocean Literacy.

We hebben een overzicht gemaakt van de relevante voordelen en beleidskoppelingen om de voordelen duidelijk te maken om deze uitdaging op school aan te gaan. [Download de PDF Case for Support als je hulp nodig hebt om de directie te overtuigen](#)

[Klik hier voor de Leerdoelen rond Oceaanplastic \(Engels\)](#)

[Download de presentatie hier \(Engels\)](#)

EXTRA MATERIAAL

EN IDEEËN OM HET TRAJECT IN JOUW SCHOOL TE ONDERSTEUNEN EN VERSTERKEN

EXTRA ACTIVITEITEN

ZO BETREK JE DE HELE GEMEENSCHAP

1 ZO BETREK JE DE HELE GEMEENSCHAP

Sociale media en schoolnieuws

Als je school sociale media, een blog of een regelmatige nieuwsbrief heeft, help je leerlingen dan om deze kanalen te gebruiken om over hun acties te communiceren. We hebben een paar designs (in het Engels) die je kunt gebruiken om een afbeelding aan je bericht toe te voegen. Zorg ervoor dat je de hashtag **PlasticCleverSchools** gebruikt zodat we jullie geweldige werk ook kunnen zien!

Maak een impactmuur

Zoek een goede, centrale plek in de school om een impactmuur te maken. Hiermee kunnen je leerlingen hun geweldige werk delen en blijft iedereen op de hoogte van jullie acties. Geen ruimte? Wat dacht je van een digitale display of een vaste plek in de schoolnieuwsbrief.

DOWNLOADS/MATERIAAL

Werkboek leerlingen p.24

ONDERSTEUNEND MATERIAAL

Communicatiepakket

Werkboek leerlingen p.25

2 ORGANISEER EEN EVENT

Filmavond

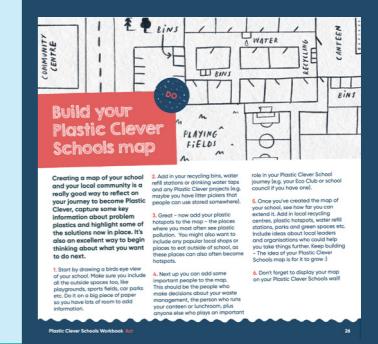
Een leuke manier om de gemeenschap te betrekken is een filmavond over de natuur, rivieren of de oceaan. Er zijn veel geweldige documentaires over plastic die inspireren en informeren.

Koffieochtend

Organiseer een koffieochtend voor ouders/familie, zodat ze meer te weten kunnen komen over het Plastic Clever Schools-traject, vragen kunnen stellen en ideeën uitwisselen. Overweeg om een lokale milieugroep of afvalverwerker uit te nodigen om verhalen en informatie te delen. Je kan zelfs een verhalensessie over plastic, een uitstapje naar het plaatselijke recyclingcentrum of een optreden door leerlingen organiseren om gezinnen echt te betrekken.

Nodig een spreker uit

Nodig sprekers uit van milieuorganisaties om een presentatie te geven aan leerlingen en geïnteresseerden. Neem gerust contact met ons op om te zien of we kunnen helpen? Je kunt ons mailen op schools@river-cleanups.org. Of er een ouder of plaatselijke organisatie die geïnteresseerd is om naar school te komen om meer over hun werk te vertellen? Iemand op school laten spreken kan de eerste stap zijn in het opzetten van een samenwerkingsproject.

4 MAAK EEN KAART VAN DE SCHOOL

Maak samen met de leerlingen een kaart van je omgeving en voeg belangrijke informatie toe over alles wat met het schoolprogramma te maken heeft. Je kan ook lokale bedrijven betrekken en toevoegen. In het werkboek voor leerlingen vind je meer informatie over hoe je een kaart maakt en wat je erop zet.

DOWNLOADS/MATERIAAL

Werkboek leerlingen p.27

3 EXTRA LESMATERIAAL

Deel onze gratis aanvullende leermaterialen met gezinnen om nog meer bewustzijn te verspreiden.

We hebben een 12-delige reeks activiteiten om iedereen te helpen de plasticproblematiek te verkennen en thuis actie te ondernemen. Van het omtoveren van een plastic fles in een vogelvoederhuisje tot slijm maken, de activiteiten zijn leuk en makkelijk te gebruiken (In het Engels).

DOWNLOADS/MATERIAAL

Bijlereen met Common Seas

5 LANCEER EEN ENQUÊTE

De sociale enquête is een geweldige manier om de huidige percepties en opvattingen over plastic afval te begrijpen en de stem van leerlingen en de gemeenschap te versterken.

De enquête kan gedeeld worden via de website van de school, sociale mediakanalen, nieuwsbrief of zelfs op je impactmuur. Zorg ervoor dat jij hem ook invult!

DOWNLOADS/MATERIAAL

Werkblad: enquête

OVER ONS

Common Seas, Kids Against Plastic en River Cleanup hebben de handen ineengeslagen om Plastic Clever Schools te lanceren: een schoolbrede uitdaging om plastic afval te verminderen, met jongeren als drijfkracht van de actie.

Common Seas is een sociale onderneming die de plasticvervuilingscrisis aanpakt door nieuw beleid te stimuleren, te investeren in de circulaire economie en een culturele verschuiving teweeg te brengen in de manier waarop we plastic maken, gebruiken en weggooien.

Onze missie is om snel en aanzienlijk de hoeveelheid plastic te verminderen en te voorkomen dat het onze rivieren en zeeën vervuilt.

We willen dat elk kind de wonderen van onze oceaan ervaart en tegelijkertijd leert over het complexe probleem van plasticvervuiling, zodat ze deel kunnen uitmaken van een toekomst zonder plastic afval.

Kids Against Plastic is opgericht door tieners Amy en Ella Meek. Toen ze ontdekten hoe schadelijk plasticvervuiling is, wilden ze er iets aan doen. Ze creëerden KAP - een goed doel voor kinderen, door kinderen - om anderen te inspireren en te motiveren om ook actie te ondernemen.

Sinds 2018 hebben ze meer dan 90.000 stuks wegwerplastic opgehaald (en een app ontwikkeld om dit te registreren!), en een team van ongelooflijke kinderen verzameld die de plasticvervuiling in het Verenigd Koninkrijk aanpakken.

River Cleanup is een wereldwijde netwerkorganisatie met een missie om rivieren proper te maken door mensen te empoweren, vervuiling te voorkomen en verandering te versnellen. We hebben vaste teams in België, Indonesië en Kameroen, en vrijwilligers in meer dan 100 landen. We hebben allemaal dezelfde droom: plasticvrije rivieren.

Deze PCS materialen zijn ontwikkeld met steun van de ENGIE Foundation, AXA België, Brussels Airport Fund binnen de Koning Boudewijnstichting, Delhaize, Accenture Belgium, de Nationale Loterij en VW België

Common
Seas

x **KIDS**
against
PLASTIC

RIVER
CLEANUP

Deze bron is beoordeeld door de Royal Meteorological Society aan de hand van hun Kader van Kwaliteitcontrole voor Klimaateducatie, ontwikkeld als onderdeel van het Nationaal Actieplan Klimaateducatie (VK).

